

Raadsvoorstel

Raadsvergadering

15 april 2019

Commissie Ruimte

1 april 2019

Afdeling en opsteller

ROW/W.J. Buiten/w.buiten@heerde.nl/0578-699494

Portefeuille

W.I. Meijer/H.J. Berkhoff

Programma

[Programma-onderde(e)l(en) volgens begroting]

Opnemen in Bestuursagenda

Nee

Agendapunt

6.

Onderwerp

Concept startnotitie regionale energiestrategie Cleantech regio

De raad besluit om:

1. In te stemmen met de concept startnotitie RES.
2. Geen aanvullingen, wensen en opmerkingen aan te geven.
3. In te stemmen met het voornemen om de startnotitie RES direct na ondertekening van het Klimaatakkoord te agenderen voor besluitvorming.
4. In te stemmen met de regionale voorbereiding van de planvorming en het betrekken van alle relevante stakeholders vanaf heden, vanwege de beperkte doorlooptijd om te komen tot een RES 1.0.
5. Periodieke informatie te verwachten over de planvorming door middel van een memo actieve raadsinformatie.

Inleiding

Op landelijk niveau is in 2018 door overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties gewerkt aan de hoofdlijnen voor het Klimaatakkoord. Met dit Klimaatakkoord wordt concreet gemaakt hoe in 2030 de uitstoot van CO₂ in Nederland met minimaal 49% gereduceerd wordt ten opzichte van 1990. Een uitkomst van het Klimaatakkoord om verduurzaming te bereiken en CO₂ te reduceren is het grootschalig opwekken van duurzame energie op land. Om dit te bereiken zullen alle gemeenten in ons land in regionaal verband een Regionale Energie Strategie (RES) opstellen. De RES is bedoeld als instrument om minimaal de ruimtelijke inpassing voor de opwek van hernieuwbare energie, opslag en infrastructuur voor elektriciteit en warmte te organiseren en dit maatschappelijk af te stemmen. Het resultaat is een beschrijving welke energiedoelstellingen de regio denkt te behalen en zal als uitgangspunt gaan fungeren voor het omgevingsbeleid van de betrokken gemeenten en provincies. De som van alle regio's in Nederland bij elkaar zal minimaal moeten overeenkomen met de afspraken uit het Klimaatakkoord met betrekking tot energieproductie op land.

Om te komen tot een RES 1.0 is een concept startnotitie opgesteld door de Cleantech regio (bijlage 1 + aanbiedingsbrief bijlage 4). Hierin is beschreven wat de RES is en welke scope wordt gehanteerd, wat de ambities en doelen zijn van de regio, welke partijen mee gaan doen, hoe omgegaan wordt met participatie en wat de planning is.

Bevoegdheid / Juridisch kader

De gemeenteraad van Heerde dient in te stemmen met de definitieve startnotitie RES voor de Cleantech Regio om zodoende bestuurlijke commitment te geven aan het verdere planproces.

Eerdere besluitvorming en kaders

In 2017 heeft uw raad met de kadernota lokaal klimaatbeleid al een eerste richting aangegeven om op termijn een energieneutrale gemeente te kunnen worden.

De gemeente Heerde is in 2018 toegetreden tot het samenwerkingsverband van de Cleantech regio en is verbonden aan de RES van de Cleantech regio.

Argumenten

1. De gemeente Heerde maakt onderdeel uit van de RES Cleantech regio

Nederland is onderverdeeld in 31 regio's die allemaal een RES opstellen. Elke regio zal inzichtelijk maken welke concrete mogelijkheden er zijn als het gaat om de opwek van duurzame energie en warmte en de infrastructuur en opslag die hierbij hoort. De gemeente Heerde maakt deel uit van de RES Cleantech en zal daarom in dit verband langdurig gaan samenwerken. De naam Cleantech laat al blijken dat duurzaamheid een belangrijke rol speelt in deze bestaande samenwerkingsregio, met als één van de speerpunten de energietransitie. Op dit onderwerp heeft de regio de doelstelling om de uitstoot van CO₂ met 55% te reduceren in 2030, in lijn met het Gelders Energie Akkoord.

2. Concept startnotitie vooruitlopend op definitief Klimaatakkoord

Het Klimaatakkoord wordt vermoedelijk in juni 2019 getekend. Na ondertekening krijgen regio's zes maanden de tijd om een concept RES op te leveren aan de minister, met ondersteuning van de provincie en het Nationaal Programma RES. Aangezien dit een erg kort tijdsbestek is en in die periode wel zorgvuldig belangen afgewogen moeten worden is er in de Cleantech regio voor gekozen om nu alvast de concept startnotitie voor te leggen voor besluitvorming. Op basis van het concept kunnen gemeenteraden aanvullingen of aanpassingen voordragen. Nadat deze zijn verwerkt zal de definitieve startnotitie worden opgesteld en deze zal direct na het ondertekenen van het nationale Klimaatakkoord voor besluitvorming aan uw gemeenteraad worden voorgelegd.

Twaalf maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord wordt de RES 1.0 opgeleverd en voor vaststelling aan uw raad voorgelegd. Uiteraard vindt daarover ook afstemming plaats met omliggende RES-regio's en andere relevante samenwerkingspartners. Tweejaarlijks zal daarna de RES worden herzien door middel van uitvoeringsprogramma's waarmee concrete energieprojecten in de verschillende gemeenten worden bijgehouden en doelstellingen worden gemonitord en eventueel aangescherpt richting 2030. De vergunningen voor concrete projecten worden verleend voor 2025.

Kanttekeningen

1. Participatie vormt een belangrijk onderdeel van de RES en het omgevingsbeleid

Een van de onderwerpen die in het Klimaatakkoord als essentieel benadrukt wordt is participatie van de samenleving in de planvorming en de uitwerking. Uiteindelijk zal er een gedragen RES moeten ontstaan, waar overheden, inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zich in kunnen vinden en die de basis vormt voor beleidsaanpassingen en uiteindelijk vergunningen. Een grootschalige operatie zoals de RES is ongekend in Nederland en kent in eerste instantie een korte doorlooptijd. Daarom zal participatie van belanghebbenden tijdens de planvorming voor de RES op een andere wijze tot uiting komen dan we in onze gemeente gewend zijn. In de eerste fase van de planvorming zullen de samenwerkingspartners uit de Cleantech regio en de belangrijkste lokale en regionale stakeholders betrokken worden. Dit vindt plaats in de zogenaamde lokale en regionale ruimteateliers (zie bijlage 2). Voorzien is dat inbreng en inspraak van individuele inwoners intensiever mogelijk is bij de totstandkoming van daadwerkelijk omgevingsbeleid, bijvoorbeeld bij

de procedure voor omgevingsvisie en omgevingsplan en de uitvoeringsprogramma's van de tweejaarlijkse aanpassing van de RES.

2. Capaciteit en middelen

Als onderdeel van de RES Cleantech regio committeert de gemeente Heerde zich bij instemming met de startnotitie om samen met andere overheden en partners te werken aan de RES. Onze begroting en ons personeelsbestand is op dit moment niet berekend op de opgave vanuit het Klimaatakkoord. De komende jaren zal er voldoende capaciteit en expertise voorhanden moeten zijn om het werk te leveren dat van gemeenten wordt gevraagd en is het mogelijk dat er aanvullende middelen nodig zijn voor samenwerking in de regio, participatie of aanvullend onderzoek. In 2019 wordt al een behoorlijke inzet gevraagd van medewerkers rondom de thema's RO, duurzaamheid en communicatie. Daarnaast is de afstemming nodig met het project van de Omgevingsvisie omdat de resultaten van de RES uiteindelijk als bouwsteen gebruikt worden voor het nieuwe omgevingsbeleid.

Communicatie

Om de RES en de hele energietransitie waar dit onderdeel van is goed en voortvarend te laten plaatsvinden is het belangrijk om inwoners, bedrijven en samenwerkingspartners mee te nemen en waar mogelijk mee te laten doen en denken. Bewustwording creëren dat er een onoverkomelijke energietransitie gaande is hierin een belangrijk element. Hiervoor is in de regio een concept communicatieplan uitgedacht (zie bijlage 3) en wordt lokaal nader uitgewerkt en toegepast. Participatie is hierin ook verwerkt, maar is in deze fase van de planvorming slechts op hoofdlijnen mogelijk. Dit mede vanwege de beperkte doorlooptijd van de planvorming (slechts 6 maanden).

Vervolg

De regio wordt op de hoogte gebracht van de standpunten van uw raad. Uw raad kan alternatieven of aanvullingen aandragen met betrekking tot de inhoud en het proces van de RES. Op 16 april en kort voor de zomervakantie zijn er regionale raadsbijeenkomsten waarin de voorgestelde aanpassingen worden besproken. Tussentijds wordt uw raad op de hoogte gebracht over de voortgang van de RES. Na afstemming in de regio komt de startnotitie als definitief stuk terug voor besluitvorming in alle gemeenteraden rond juni 2019, na ondertekening van het Klimaatakkoord. In de tussenliggende periode wordt in de regio al aangevangen met het organiseren van ruimteateliers waarin met relevante stakeholders zoekgebieden worden gedefinieerd en randvoorwaarden worden geformuleerd zodat rond december een concept RES aan uw raad kan worden voorgesteld.

Advies commissie(s)

De commissie adviseert behandeling als B-onderwerp. De commissie is in beginsel positief over het voorstel maar heeft nog wel de nodige zorgpunten over deze opgave in het kader van het duurzaamheidsbeleid.

Heerde, 12 maart 2019

Het college van Heerde

mr. J.A. Koops-Scheele

B. van Zuthem

, burgemeester

, gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Raadsbesluit Concept startnotitie regionale energiestrategie Cleantech regio
2. Concept startnotitie RES Cleantech regio
3. Concept procesplan ruimteateliers
4. Concept communicatieplan

5. Aanbiedingsbrief regio
6. E-mail Ton-BillyBird

Voor achtergrondinformatie, zie de handreiking RES: https://vng.nl/files/vng/handreiking_res_versie_21-12-2018.pdf